

Dr inż. Stanisława GARWACKA-PIÓRKOWSKA
09-404 PŁOCK, ul. Na Skarpie 18A m 19

Tel./fax(24) 366 81 12
NIP 774-111-12-51

BADANIA GEOTECHNICZNE PODŁOŻA SCHODÓW
USYTUOWANYCH NA ZBOCZU W REJONIE
UL. G. NARUTOWICZA W SIERPCU

Egz. nr 1

ZLECENIODAWCA:
PRACOWNIA
PROJEKTOWO-KOSZTORYSOWA
„MarBud”
09-200 Sierpc, ul. Płocka 59/16

WYKONAWCA BADAŃ:
dr inż. Stanisława Garwacka-Piórkowska
uprawnienia geologiczne VII – 1228

Płock, czerwiec 2012r.

SPIS TREŚCI

- I. Informacje ogólne
  - 1. Podstawa formalna opracowania dokumentacji
  - 2. Podstawa prawna
  - 3. Cel i zakres opracowania
  - 4. Techniczne podstawy opracowania
  - 5. Charakterystyka projektowanej inwestycji
- II. Opis wykonanych prac
  - 1. Badania polowe
  - 2. Prace kameralne
- III. Budowa geologiczna badanego terenu
  - 1. Litologia
  - 2. Warunki hydrogeologiczne
- IV. Charakterystyka geotechniczna gruntów
- V. Wnioski i zalecenia

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- 1. Mapa do celów projektowych z rozmieszczeniem punktów badawczych w skali 1:500
- 2.1÷2.2. Profile geotechniczne
- 3.1. Przekrój geotechniczny
- 4. Legenda do profilów i przekroju – zestawienie parametrów geotechnicznych
- 5. Objaśnienia symboli i znaków użytych na profilach i przekroju

I. Informacje ogólne

1. Podstawa formalna opracowania dokumentacji

Podstawę formalną opracowania dokumentacji stanowi zlecenie Pracowni Projektowo - Kosztorysowej „MarBud”, 09-200 Sierpc, ul. Płocka 59/16 , dla autorki opracowania.

2. Podstawa prawna

Opracowanie niniejsze wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 września 1998r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz. U.nr126,poz.839). Dokumentacja ta nie podlega zatwierdzeniu przez administrację geologiczną.

3. Cel i zakres opracowania

Celem pracy było wykonanie badań geotechnicznych podłoża istniejących schodów usytuowanych na zboczu w rejonie ulicy G. Narutowicza w Sierpcu i opracowanie dokumentacji geotechnicznej zawierającej charakterystykę geotechniczną podłoża oraz uwarunkowania projektowe i wykonawcze nowych schodów. Planuje się je wybudować na miejscu istniejących, po ich rozebraniu.

W związku z tym wykonano wiercenia w dwóch punktach badawczych do głębokości ok. 5,7 m p.p.t. Liczba punktów badawczych, ich usytuowanie w terenie oraz głębokości otworów zostały określone przez Zamawiającego.

Wyniki z przeprowadzonych badań pozwoliły na :

- ustalenie rodzaju i stanu gruntów , występujących w poziomie posadowienia i w strefie oddziaływania fundamentów obiektu,
- ustalenie poziomu występowania zwierciadła wody gruntowej oraz prognoz możliwych wahań tego poziomu,
- określenie parametrów fizyczno-mechanicznych dla wydzielonych warstw geotechnicznych wg PN-81/B-03020,
- podanie zaleceń do projektowania obiektu oraz prawidłowego prowadzenia robót ziemnych i fundamentowych, odpowiednio do rozpoznanej budowy geologicznej podłoża.

4. Techniczne podstawy opracowania

Do niniejszego opracowania wykorzystano:

- a) mapę do celów projektowych w skali 1:500 dostarczoną przez Zamawiającego,
- b) własne wyniki wizji lokalnej, wierceń i geotechnicznych badań podłoża gruntowego, wykonanych w dniu 5 czerwca 2012r.,
- c) odnośne polskie normy i literaturę związaną z tematem.

5. Charakterystyka projektowanej inwestycji

Projektowanym obiektem inwestycyjnym, dla którego wykonano dokumentowane badania geotechniczne są schody żelbetowe, usytuowane na zboczu wysokości około 12m, w rejonie ul. G. Narutowicza w Sierpcu. Rzut schodów został zaznaczony przez Projektanta na dostarczonej mapie do celów projektowych. Nowe schody zostaną wybudowane w miejscu istniejących (w złym stanie technicznym), po ich rozbiórce.

II. Opis wykonanych prac

1. Badania polowe

W ramach badań polowych, w dniu 5 czerwca br. wykonano za pomocą lekkiego świdra ręcznego 2 otwory badawcze $\varnothing$ 80 mm głębokości ok. 5,7 m. Łączny metraż wykonanych badań penetracyjnych wyniósł ok. 11,5 mb. Usytuowanie punktów badawczych w terenie zostało oznaczone na dostarczonej przez Zamawiającego mapie do celów projektowych, stanowiącej załącznik nr 1 opracowania. Rzędne terenu przy otworach badawczych przyjęto w sposób przybliżony na podstawie dostarczonej mapy sytuacyjno-wysokościowej. W trakcie wiercenia prowadzono bieżące badania makroskopowe gruntów, zgodnie z normami PN-74/B-04452 i PN-88/B-04481. Prowadzono również obserwację zwierciadła wody gruntowej w poszczególnych otworach. Po zakończeniu prac badawczych otwory zlikwidowano, zasypując je i ubijając urobkiem.

2. Prace kameralne

Prace kameralne objęły analizę materiałów archiwalnych, wyników badań polowych oraz graficzne i tekstowe opracowanie dokumentacji. Po przeprowadzonej analizie wyników badań terenowych sporządzono profile geotechniczne (zał. nr 2.1÷2.2) oraz przekrój geotechniczny (zał. nr 3.), na których wydzielono charakterystyczne warstwy w podłożu. Za podstawę wydzielenia warstw w podłożu

przyjęto, zgodnie z PN-81/B-03020, genezę, rodzaj i stan gruntów. Głębokość zalegania poszczególnych warstw w podłożu podano w m p.p.t.

III. Budowa geologiczna badanego terenu

1. Litologia

Obszar objęty wierceniami zlokalizowany jest na zboczu wysokości około 12m, w rejonie ul. G. Narutowicza w Sierpcu. Zewnętrzną warstwę gruntów stanowią tu nasypy piaszczyste (koluwia) o zmiennej miąższości. Grunty rodzime zbocza reprezentowane są przez utwory fluwio - glacialne (wodno-lodowcowe), wykształcone w postaci piasków drobnych i pylastych barwy jasno - żółtej i jasno żółto - brunatnej, lokalnie lekko zaglinionych. Spągu warstwy gruntów niespoistych nie przewiercono. Budowę geologiczną zbadanej strefy podłoża przedstawiono na profilach geotechnicznych(zał. nr 2.1÷2.2) oraz na przekroju geotechnicznym (zał. nr 3.1).

2. Warunki hydrogeologiczne

W trakcie badań przeprowadzonych w dniu 5 czerwca br. nie stwierdzono występowania wody gruntowej.

IV. Charakterystyka geotechniczna gruntów

Zgodnie z normą PN-86/B-02480 oraz PN-EN ISO 14688:2006 , w badanym podłożu stwierdzono występowanie gruntów naturalnych rodzimych (mineralnych) oraz nasypowych. Grunty te podzielono na warstwy geotechniczne, zgodnie z PN-81/B-03020 oraz PN-EN 1997. Za podstawę wydzielenia przyjęto genezę, rodzaj i stan gruntów. Parametry wiodące gruntów (I_D) ustalono metodą A na podstawie bezpośrednich badań w terenie. Pozostałe parametry gruntów, niezbędne do obliczeń statycznych ustalono metodą B, tj. na podstawie zawartych w normie PN-81/B – 03020 zależności korelacyjnych pomiędzy tymi parametrami a cechami wiodącymi.

W podłożu badanego terenu wyróżniono warstwy gruntów jak niżej:

Warstwa I

Warstwę tę stanowią nasypy piaszczyste (piaski drobne i pylaste) z zawartością części organicznych (grunty próchniczne), luźne. Sa to nasypy niekontrolowane (niebudowlane), nie nadające się do bezpośredniego posadowienia.

Warstwa II

Warstwę tę budują utwory fluwio - glacialne (wodno – lodowcowe), wykształcone w postaci piasków drobnoziarnistych i pylastych barwy jasno - żółtej i jasno żółto – brunatnej, lokalnie lekko zaglinione. Stan tych gruntów jest zróżnicowany na poszczególnych głębokościach w wykonanych otworach.

W zależności od wartości liczbowej stopnia zagęszczenia (I_D) wyróżniono w podłożu następujące warstwy:

Warstwa IIa - o $I_D = 0,4$

Warstwa IIb - o $I_D = 0,5$

Szczegółowy układ warstw gruntowych obrazują profile oraz przekrój geotechniczny.

Wartości charakterystyczne i obliczeniowe parametrów geotechnicznych oraz współczynniki materiałowe dla wydzielonych warstw zestawiono w tablicy stanowiącej załącznik nr 4 opracowania.

V. Wnioski i zalecenia

1. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że analizowane zbocze jest **jednorodne** pod względem genezy, rodzaju i właściwości mechanicznych gruntu. Zbudowane jest z gruntów niespoistych, wykształconych w postaci piasków drobnych i pylastych pochodzenia fluwio – glacialnego, lokalnie lekko zaglinionych. Stan piasków określono jako średnio zagęszczony o wartości stopnia zagęszczenia $I_D = 0,4 \div 0,5$. Grunty rodzime przykryte są warstwą luźnych nasypów piaszczystych (koluwia), niebudowlanych, zawierających części organiczne. Miąższość nasypów jest zróżnicowana i wynosi od ok. 0,8 m w otworze nr 1 do ok. 1,5 m w otworze nr 2.
2. W wykonanych otworach nie stwierdzono obecności wody gruntowej. Można przyjąć że w trakcie prowadzenia badań było to zbocze "**suche**" (tylko z wodą kapilarną w porach gruntu).
3. Istniejąca szata roślinna na zboczu - drzewa przemieszczone, tzw. "pijany las" (w bliskiej odległości od schodów), wskazują na jego **słabą aktywność osuwiskową**.
4. Przy sprawdzaniu stateczności zboczy zbudowanych z gruntów niespoistych przyjmuje się płaszczyznę poślizgu przebiegającą równoległą do zbocza. Dla zboczy (skarp) o nieograniczonej wysokości, zbudowanych z gruntów sypkich suchych równowaga zbocza jest zachowana gdy spełniony jest poniższy warunek:

$$\beta \leq \varnothing,$$

gdzie: β – kąt nachylenia zbocza,

$\varnothing$ – kąt tarcia wewnętrznego dla gruntu budującego zbocze.

Wskaźnik pewności (współczynnik bezpieczeństwa) rozpatrywanego zbocza można wyrazić jako :

$$F = \frac{\tan \varphi}{\tan \beta}$$

Dla celów praktycznych przyjmuje się $F_{\min} = F_{\text{dop}} = 1,1 \div 1,3$, zależnie od rodzaju (ważności) obiektu usytuowanego na zboczu i dokładności rozpoznania właściwości mechanicznych gruntów.

W przypadku przepływu wody gruntowej w zboczu, kąt nachylenia zbocza ulega znacznemu zmniejszeniu (pojawia się siła ciśnienia spływowego obciążająca dodatkowo zbocze).

W warunkach równowagi granicznej przy $\beta_{\max}$ ($F = 1$) zachodzi równość:

$$\tan \beta_{\max} \approx \frac{1}{2} \tan \varphi$$

5. W warunkach analizowanego zbocza, w przekroju geotechnicznym przechodzącym przez istniejące schody powyższe parametry zbocza i gruntu są następujące:

- kąt tarcia wewnętrznego dla piasków drobnych i pylastych średnio zagęszczonych o $I_D = 0,4$ wynosi: $\varphi = 30^\circ$.
- średni kąt nachylenia zbocza (od rzędnej ok. 108 m npm do ok. 120 m npm) wynosi ok. 17° ,
- kąt nachylenia zbocza w zakresie rzędnych 112 ÷ 117 m npm wynosi ok. 23° , natomiast w zakresie rzędnych 114,5 ÷ 119,9 m npm - ok. 31°).

Porównując odpowiednie wartości kątów β i φ widać, iż najbardziej strome odcinki zbocza znajdują się w stanie granicznym w warunkach zbocza „suchego” i nie obciążonego.

W przypadku pojawienia się wody w zboczu, co teoretycznie jest możliwe (zbocze zbudowane z gruntów przepuszczalnych) utraciłoby ono prawdopodobnie swoją stateczność. Oczywiście wszelkie dodatkowe obciążenia (w tym przypadku ciężar schodów) przyłożone na zboczu wpływają na obniżenie wskaźnika bezpieczeństwa.

6. Posadowienie projektowanych (nowych) schodów w miejsce istniejących w sposób bezpośredni na gruncie nie jest również wskazane z uwagi na występującą zewnętrzną warstwę gruntów nasypowych (koluwiów – materiał powstały w wyniku powierzchniowych ruchów masowych) o miąższości w granicach 0,8 m (w otworze nr 1 – na górze) do ok. 1,5 m (w otworze nr2 – położonym niżej).

7. W tych warunkach można oprzeć projektowane schody np. na palach bądź krótkich studniach, połączonych żelbetowym rusztem. Elementy te w bezpieczny sposób przeniosą obciążenia na głębiej zalegające warstwy podłoża i jednocześnie będą stanowiły zabezpieczenie zbocza.

8. Do wykonania obliczeń statycznych posadowienia schodów zaleca się przyjąć parametry dla piasków drobnoziarnistych o $I_D = 0,4$, zamieszczone w tablicy stanowiącej zał. nr 4 opracowania.

Opracowała: dr inż. Stanisława Garwacka-Piórkowska